

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งของชาติ และเป็นปัจจัยสำคัญที่มีบทบาทในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรม ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้มีคุณภาพเป็นอันดับแรก เครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ การศึกษา เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล

การศึกษามุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งปัญญา จิตใจ และสังคม ทั้งในระดับความคิด ค่านิยม และพฤติกรรม โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้และจัดเวลาเชิงสังคม พัฒนาค้นหาวิถีวินัยในตนเอง รับผิดชอบทั้งต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม เคารพและรักษากฎเกณฑ์ของสังคม ทำงานด้วยความอดทนมากกว่าการหวังผลสำเร็จด้วยวิธีลัดที่ขาดคุณภาพ ให้คนยึดมั่นในคุณธรรม และจริยธรรมตามแนวศาสนาที่แต่ละคนนับถือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, มปป. : 24-25)

จากอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน การจัดการกระบวนการเรียนการสอนยังไม่เอื้ออำนวยต่อการที่จะพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะ “มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี” รวมทั้งระบบการสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อทุกระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อการเลือกเรียน การพัฒนาความสามารถ ความรู้ และทักษะของผู้เรียน ก่อให้เกิดความไม่เสมอภาค ไม่เป็นธรรมในระบบการศึกษา และมีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาโดยส่วนรวม การพัฒนาปรับปรุงระบบการเรียนรู้ การวัดการประเมินผล และระบบการคัดเลือกให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, มปป. : 67-68)

เนื่องจากคุณภาพของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทในระบบการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526 : 16) ดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงต้องมีการประเมินคุณภาพเพื่อให้ทราบว่าที่ผ่านมาได้จัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่สำคัญหรือไม่ ถ้าการจัดการศึกษายังไม่บรรลุเป้าหมายที่สำคัญจำเป็นต้องมีการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด แนวทางประการหนึ่งที่ช่วยใน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กมล สุคประเสริฐ (2520 : 32-35) กล่าวว่า ในการประเมินคุณภาพทางการศึกษานั้นอาจประเมินได้จากความสำเร็จในการเรียนหรือจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยบลูม (Bloom, 1976) ได้กล่าวว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่ยังชี้คุณภาพของนักเรียนทำให้นักการศึกษาให้ความสนใจเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไข ให้เกิดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนอย่างดีที่สุด (ปราณี จันทงเจริญ, 2534 : 1 อ้างถึงใน มณฑารัตน์ ชูพินิจ, 2540 : 2)

เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวชี้ถึงคุณภาพของการศึกษา จึงได้มีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกันอย่างกว้างขวาง จากการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนมาจากปัจจัยหลายด้านด้วยกัน อนาสตาซี (Anastasi, 1965 : 187 อ้างถึงใน ทวี บุญช่วย, 2534 : 2) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา และองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา อันได้แก่ การจัดการศึกษาในโรงเรียน ภูมิหลังของนักเรียน ครอบครัว เศรษฐกิจ และสังคม จากการศึกษาของบลูม (Bloom, 1976 : 167-169) พบว่า องค์ประกอบทางด้านสติปัญญาที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ตัวแปร คือ 1) ตัวแปรที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางด้านพุทธิพิสัย หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียน และมีมาก่อนการเรียน ได้แก่ ความถนัดและพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน 2) ตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะทางด้านจิตพิสัย หมายถึง สภาพที่ผู้เรียนแสดงออกเมื่อผู้เรียนได้เรียน ได้แก่ ความสนใจและเจตคติต่อวิชาที่เรียน การยอมรับความสามารถ และบุคลิกภาพ 3) คุณภาพการสอน หมายถึง ประสิทธิภาพซึ่งผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ การได้รับคำแนะนำ การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อผิดพลาด และการรู้ผลสะท้อนกลับของการกระทำว่าถูกต้องหรือไม่ คลอสเมียร์ (Klausmeier, 1961 : 27-33) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า นอกจากจะเกิดกับตัวนักเรียนและครูผู้สอนแล้วยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น สภาพแวดล้อมที่บ้าน สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน และการศึกษาส่วนตัวของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับโคลแมน (Coleman, 1966 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2524 : 6) พบว่า พื้นฐานและสภาพแวดล้อมที่บ้านของนักเรียนเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คาน (Khan, 1969 : 216-221) พบว่า องค์ประกอบด้านจิตพิสัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เจตคติต่อครู ความสนใจวิชาการ นิสัยทางการเรียน ความวิตกกังวล และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เพรสคอตต์ (Prescott 1961 : 14-51 อ้างถึงใน ประคอง จันทรภูม, 2531 : 3-4) ได้สรุปองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดังนี้

- 1) องค์ประกอบทางร่างกาย (Physical Factors) ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพของร่างกาย ข้อบกพร่องทางร่างกาย และลักษณะท่าทาง เป็นต้น
- 2) องค์ประกอบทางความรัก (Love Factors) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับลูก ความสัมพันธ์ระหว่างลูก ๆ และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น
- 3) องค์ประกอบทางวัฒนธรรมและสังคม (Cultural and Socialization Factors) ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมเลี้ยงดูทางบ้าน และฐานะทางบ้าน เป็นต้น
- 4) องค์ประกอบทางความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน (Peer Group Factors) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียนในวัยเดียวกันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน
- 5) องค์ประกอบทางการพัฒนาแห่งตน (Self-Development Factors) ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจ เจตคติของนักเรียนต่อการเรียน เช่น ความสนใจในวิชาต่าง ๆ มากหรือน้อย เป็นต้น
- 6) องค์ประกอบทางการปรับตัว (Self-Adjustment Factors) ได้แก่ ปัญหาการปรับตัว การแสดงออกทางอารมณ์ เป็นต้น

เพชรคอกท์กล่าวว่าทั้งหกองค์ประกอบนี้มีความสัมพันธ์กันและมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน บางองค์ประกอบเป็นสิ่งที่ส่งเสริมและบางองค์ประกอบเป็นอุปสรรคต่อการเรียนของนักเรียนแต่ละคนซึ่งไม่เหมือนกัน ถ้าหากว่าองค์ประกอบใดเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ย่อมทำให้นักเรียนไม่อาจใช้ความสามารถได้เต็มศักยภาพของตน

นอกจากนี้ วอลเบอร์ก และแอนเดอร์สัน (Walberg & Anderson, 1966 : 414-419) อ้างถึงใน ประพนอม ทวีกาญจน์, 2526 : 2) ได้ศึกษาถึงตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพบว่า บรรยากาศของห้องเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ดีกว่าตัวแปรด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับลอเรนซ์ (Lawrenz, 1976 : 315) ที่พบว่า บรรยากาศในห้องเรียนมีอิทธิพลต่อผลการเรียนของนักเรียน

สำหรับการศึกษาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในประเทศไทยนั้น พงศ์ธร โพธิ์พูลศักดิ์ (2527 : 64-72) พบว่า คะแนนสอบคัดเลือกไม่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาการประถมศึกษา การศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาพลศึกษา แต่คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย

และภาษาอังกฤษสามารถร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตครุศาสตร์ สาขามัธยมศึกษาได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ อัญญา กรณณินันท์ (2527 : จ) พบว่า วิชาที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักสูตรปริญญาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ คือ วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาภาษาไทย

อุบลวรรณ บัวอ่อน (2537 : 108) ได้ศึกษาพบว่า คุณภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับประเสริฐ เตชะนาราเกียรติ (2532 : 56-60) พบว่า องค์ประกอบด้านคุณภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุนันทา ประไพตระกูล (2535 : 99-102) ได้ศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การส่งเสริมการเรียนการสอนของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และเพศของนักเรียน ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ คุณภาพการสอน ขนาดของโรงเรียน ระดับการศึกษาของครู แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติและความสนใจในการเรียน และประสบการณ์ในการสอน

ศุวิมล เคนสุนทร (2525 : บทคัดย่อ) ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสนใจในวิชาที่เรียน นิสัยและเจตคติในการเรียน และสภาพเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียน

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถแบ่งได้ 2 องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ องค์ประกอบด้านสติปัญญา และองค์ประกอบที่ไม่ใช่ด้านสติปัญญา ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบด้านสติปัญญา ได้แก่ คะแนนสอบคัดเลือก และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา ได้แก่ องค์ประกอบด้านจิตพิสัย และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ว่ามีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีคุณภาพการศึกษาค่อนข้างต่ำ มีข้อจำกัดในการใช้ภาษา และมีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการศาสนาสูงแต่วิชาการสามัญต่ำ โดยต้องการศึกษาว่าคะแนนสอบคัดเลือก องค์ประกอบด้านจิตพิสัย และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหรือไม่ มีตัวแปรใดบ้างที่สามารถจะพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ และตัวพยากรณ์มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่เมื่อใช้ตัวแปรเกณฑ์แต่ละตัว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก องค์กรประกอบด้านจิตพิสัย และ องค์กรประกอบด้านสิ่งแวดล้อมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. เพื่อสร้างสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก องค์กรประกอบด้านจิตพิสัย และองค์กรประกอบด้านสิ่งแวดล้อมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงของตัวแปรเกณฑ์แต่ละตัว

สมมติฐานของการวิจัย

คะแนนสอบคัดเลือก องค์กรประกอบด้านจิตพิสัย และองค์กรประกอบด้านสิ่งแวดล้อม สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้

1.1 ได้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก องค์กรประกอบด้านจิตพิสัย และ องค์กรประกอบด้านสิ่งแวดล้อมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.2 ได้ทราบสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก องค์กรประกอบด้านจิตพิสัย และองค์กรประกอบด้านสิ่งแวดล้อมที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้เป็นตัวเกณฑ์

1.3 ได้ทราบความเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์ เมื่อใช้ตัวแปรเกณฑ์แต่ละตัว

2. ด้านการนำไปใช้

2.1 ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารวิทยาลัยอิสลามศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงการศึกษาและปรับปรุงข้อสอบคัดเลือกต่อไป

2.2 ได้ทราบแนวทางในการปรับปรุงและส่งเสริมให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสามารถนำผลไปใช้ในการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ตรงจุด

2.3 เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าหรือวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์หรือความเที่ยงตรงในการพยากรณ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก องค์กรประกอบด้านจิตพิสัย และองค์กรประกอบด้านสิ่งแวดล้อมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4 เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษาในการปรับปรุงตนเอง ก่อให้เกิดความสำเร็จในการเรียนมากยิ่งขึ้น

2.5 สามารถนำผลการพยากรณ์ที่ได้ไปใช้ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีการศึกษา 2541 จำนวน 223 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีการศึกษา 2541 จำนวน 108 คน

3. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

3.1 คะแนนเกรดเฉลี่ยสะสม โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักทะเบียนและสถิตินักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3.2 คะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประจำปีการศึกษา 2539 และ 2540 โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3.3 แบบสอบถามวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยและสำรวจสภาพด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และบางส่วนปรับปรุงแก้ไขมาจากแบบสอบถามของนักวิจัยท่านอื่น ๆ

4. ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาสมการถดถอยพหุคูณระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก องค์กรประกอบด้านจิตพิสัย และ องค์กรประกอบด้านสิ่งแวดล้อมที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้เป็นตัวเกณฑ์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

5. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

5.1 ตัวแปรต้น หรือ ตัวพยากรณ์ ได้แก่

5.1.1 คะแนนสอบคัดเลือก ประกอบด้วย

5.1.1.1 คะแนนสอบคัดเลือกวิทยาศาสตร์กายภาพ (วิชาสามัญ 2)

5.1.1.2 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาสังคม กข.

5.1.1.3 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาอังกฤษ กขค.

5.1.1.4 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย กข.

5.1.1.5 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอาหรับ

5.1.1.6 คะแนนรวมทั้ง 5 วิชา

5.1.2 องค์กรประกอบด้านจิตพิสัย ประกอบด้วย

5.1.2.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

5.1.2.2 เจตคติต่อการเรียน

5.1.2.3 นิสัยในการเรียน

5.1.2.4 ความวิตกกังวล

5.1.2.5 การปรับตัว

5.1.2.6 ความรับผิดชอบ

5.1.2.7 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์

5.1.3 องค์กรประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

5.1.3.1 การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง

5.1.3.2 คุณภาพการสอนของอาจารย์

5.1.3.3 บรรยากาศในชั้นเรียน

5.2 ตัวแปรตาม หรือ ตัวเกณฑ์ ได้แก่ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

5.2.1 เกรดเฉลี่ยสะสม 1 ภาคการศึกษาแรก ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

5.2.2 เกรดเฉลี่ยสะสม 2 ภาคการศึกษาแรก ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

5.2.3 เกรดเฉลี่ยสะสม 3 ภาคการศึกษาแรก ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

ข้อจำกัดของการวิจัย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และในการวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถศึกษาได้กับ นักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษาทุกชั้นปี เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 บางส่วนสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2541 และบางส่วนออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่วน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงหนึ่งภาคการศึกษา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ภาคการศึกษา ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลกับนักศึกษากลุ่ม ดังกล่าวได้

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสำรวจและแบบสอบถาม ผู้วิจัยถือว่าข้อมูลเหล่านั้นเป็นข้อมูลที่ กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยความจริงใจ
2. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม และแบบสำรวจไม่ขึ้นอยู่กับวัน เวลา และสถานที่ที่แตกต่างกันในการเก็บข้อมูล
3. คะแนนเกรดเฉลี่ยสะสมเป็นคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
4. ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปอ้างอิงถึงกลุ่มประชากร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คะแนนสอบคัดเลือก หมายถึง คะแนนสอบคัดเลือกวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ (วิชาสามัญ 2) สังคม กข. ภาษาไทย กข. ภาษาอังกฤษ กขค. วิชาภาษาอาหรับ และคะแนนรวมทั้งหมด เพื่อเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งรวบรวมจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. องค์ประกอบด้านจิตพิสัย หมายถึง องค์ประกอบเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักศึกษา ประกอบด้วย
 - 2.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความปรารถนา ความตั้งใจในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง มีความมุ่งมั่นพยายาม ซึ่งวัดได้ด้วยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา
 - 2.2 เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ลักษณะด้านความรู้สึก ทำดี หรือการแสดงออกของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน ซึ่งวัดได้ด้วยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา
 - 2.3 นิสัยในการเรียน หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่กระทำหรือปฏิบัติต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยและความเคยชิน ซึ่งวัดได้ด้วยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามวัดนิสัยในการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา
 - 2.4 ความวิตกกังวล หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความกระวนกระวายใจ ไม่สบายใจ หวาดระแวงต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ ซึ่งวัดได้ด้วยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามวัดความวิตกกังวลของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา
 - 2.5 การปรับตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยไม่มีความคับข้องใจ หรือวิตกกังวลในการประพฤตินตามแนวทางส่วนใหญ่ของสังคม ตลอดจนเข้าใจสภาพของตนเอง สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ได้เป็นอย่างดีและอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข ซึ่งวัดได้ด้วยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามวัดการปรับตัวของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา
 - 2.6 ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องกระทำด้วยความผูกพัน ไม่ทอดทิ้ง มีความเพียรพยายาม มีความละเอียดรอบคอบ และใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ซึ่งวัดได้ด้วยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา

2.7 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ หมายถึง ลักษณะของการปฏิบัติต่อกันระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ทั้งด้านความรู้สึก ทำดี หรือการแสดงต่อกันด้านวาจา หรือการกระทำอื่น ๆ ซึ่งวัดได้ด้วยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามวัดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา

3. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง สภาพที่มีความเกี่ยวข้องต่อการเรียนของนักศึกษา ประกอบด้วย

3.1 การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง หมายถึง การให้การสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครองในด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน การให้การสนับสนุนและเสริมกำลังใจแก่นักศึกษา ซึ่งวัดได้ด้วยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามสำรวจการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา

3.2 คุณภาพการสอนของอาจารย์ หมายถึง การสอนที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น ความสามารถในการเสนอบทเรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ มีความรู้ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม การเสริมแรงที่สอดคล้องกับผู้เรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่อง เป็นต้น ซึ่งวัดได้ด้วยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามสำรวจคุณภาพการสอนของอาจารย์ของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา

3.3 บรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมในห้องเรียนหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนที่แสดงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา นักศึกษากับนักศึกษา นักศึกษากับสื่อการเรียนการสอน ซึ่งวัดได้ด้วยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามสำรวจบรรยากาศในชั้นเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งรวบรวมจากสำนักทะเบียนและสถิตินักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

5. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2541